SASKAŅOTS
Profesionālās izglītības un nodarbinātības
trīspusējās sadarbības apakšpadomes
2015.gada 20. maija sēdē, protokols Nr.3

SPA speciālista profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – SPA speciālists.

2. Profesijas kods – 514217

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:

– SPA speciālists ir skaistumkopšanas nozares speciālists, kas sniedz SPA pakalpojumus; veicina klientu fizisko un psihoemocionālo labsajūtu, prāta, gara un fiziskā ķermeņa atjaunošanos, līdzsvarošanos; veic veselības profilaksi; kvalitatīvi izpilda SPA procedūras.

SPA speciālists var strādāt SPA uzņēmumos, atpūtas centros, viesmīlības un tūrisma uzņēmumos, skaistumkopšanas uzņēmumos ar SPA zonu, var būt pašnodarbināta persona vai individuālais komersants.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja nošķirt SPA procedūras vispārējās labsajūtas sniegšanai no terapeitiska rakstura procedūrām.

2. Spēja izprast cilvēka ķermeņa uzbūvi, orgānu un to sistēmu fizioloģiskās funkcijas.

3. Spēja noteikt klienta konstitucionālo tipu un muskuļu tonusu.

4. Spēja izvēlēties SPA procedūras, sadarbojoties ar klientu.

5. Spēja veidot un piedāvāt klientam SPA kompozīcijas, SPA programmas un SPA kompleksus.

6. Spēja informēt un konsultēt klientu par SPA procedūru secību un savienojamību ar citām procedūrām.

7. Spēja formulēt un izskaidrot SPA procedūras vēlamos rezultātus.

8. Spēja izvēlēties un pielietot atbilstošu darba vietas aprīkojumu un iekārtas.

9. Spēja pieņemt lēmumu par veicamajiem darbiem, to secību, atbilstošākajiem līdzekļiem, tehnoloģijām un materiāliem.

10. Spēja novērtēt klienta psihoemocionālo labsajūtas stāvokli, to dokumentēt.

11. Spēja veikt ķermeņa kopšanas procedūras: ķermeņa kosmētisko masāžu, SPA masāžu tehnikas, SPA ūdens procedūras.

12. Spēja veikt SPA procedūras, ievērojot multisensorās iedarbības teoriju.

13. Spēja veidot harmonisku un relaksējošu SPA darba vidi.

14. Spēja veidot pozitīvu sadarbību ar klientu.

15. Spēja nodrošināt klienta informācijas konfidencialitāti.

16. Spēja uzturēt pozitīvu, uzticības pilnu psihoemocionālo mikroklimatu darba vietā.

17. Spēja pielietot procedūrās SPA profesionālās kosmētikas, ekokosmētikas, aromaterapijas un fitoterapijas līdzekļus.

18. Spēja konsultēt klientus par SPA profesionālās kosmētikas, ekokosmētikas, aromaterapijas un fitoterapijas līdzekļu pielietošanu ādas kopšanai mājas apstākļos.

19. Spēja dokumentēt un analizēt klienta aptaujas rezultātus.

20. Spēja veikt darbu individuāli un komandā, sadarboties ar kolēģiem.

21. Spēja un vēlēšanās pilnveidot savas profesionālās zināšanas un prasmes.

22. Spēja veikt darba pienākumus, nekaitējot savai, klientu un kolēģu veselībai.

23. Spēja ievērot darba aizsardzības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.

24. Spēja ievērot darba tiesisko attiecību normas.

25. Spēja sazināties valsts valodā un divās svešvalodās.

26. Spēja ievērot profesionālās ētikas normas darbā ar klientiem, kolēģiem, darba devējiem.

27. Spēja sniegt pirmo palīdzību.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Plānot un organizēt savu darbu atbilstoši uzdevumam.

2. Prezentēt sevi atbilstoši profesijas standarta prasībām.

3. Veidot drošu darba vidi un uzturēt augstu higiēnas līmeni darba telpās un palīgtelpās.

4. Pielietot mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļus.

5. Veikt virsmu un aprīkojuma dezinfekciju.

6. Veikt roku dezinfekciju.

7. Ievērot lietišķās etiķetes un profesionālās un ētikas normas.

8. Izvēlēties un sagatavot atbilstošu darba telpas aprīkojumu un iekārtas profesionālās darbības veikšanai atbilstoši darba uzdevumam.

9. Pārzināt un lietot aprīkojumu SPA pakalpojuma nodrošināšanai.

10. Veidot harmonisku un relaksējošu SPA darba vidi.

11. Veidot pozitīvu komunikāciju ar klientu.

12. Dokumentēt klienta aptaujas rezultātus.

13. Formulēt SPA procedūras vēlamos rezultātus.

14. Pārzināt SPA procedūru kontrindikācijas.

15. Novērtēt klienta ādas stāvokli, lai izvēlētos atbilstošus līdzekļus SPA procedūrai (eļļas, krēmi, losjoni un citi līdzekļi).

16. Atpazīt kosmētisko līdzekļu izraisītās blakusparādības, novērtēt procedūras laikā izmantoto līdzekļu reakciju uz klientu ādu.

17. Izvēlēties un veidot klienta individuālo SPA procedūru.

18. Piedāvāt un ieteikt klientam SPA kompozīcijas, SPA kompleksus un SPA programmas.

19. Veidot klienta izpratni par SPA pamatprincipiem, SPA procedūru būtību un iedarbību uz organismu.

20. Sniegt priekšstatu klientiem par labsajūtas stāvokļa uzturēšanas veidiem.

21. Uzturēt klienta labsajūtu SPA procedūru izpildes laikā.

22. Izpildīt dažādas SPA masāžu tehnikas.

23. Izpildīt kosmētisko ķermeņa masāžu.

24. Veikt ķermeņa kopšanas SPA procedūras labsajūtas sniegšanai.

25. Veikt SPA ūdens procedūras labsajūtas veicināšanai (relaksējošās un aroma vannas u.c.).

26. Pielietot termoiedarbību SPA procedūrās (karstums, aukstums, vēsums, kontrasts u.c.).

27. Veikt SPA procedūras, ievērojot multisensorās iedarbības teoriju, izmantojot vizuālās ietekmes metodes, skaņu ietekmes metodes, smaržu ietekmes metodes, taktilās un garšu ietekmes metodes.

28. Pielietot SPA profesionālās kosmētikas produktus, līdzekļus un palīglīdzekļus.

29. Pielietot aromaterapijas līdzekļus ārīgai lietošanai SPA procedūrās.

30. Pielietot fitoterapijas līdzekļus SPA procedūrās.

31. Pielietot ekokosmētikas līdzekļus SPA procedūrās.

32. Veikt SPA procedūru riska novērtēšanu un dokumentēšanu.

33. Konsultēt klientus par SPA profesionālās kosmētikas, ekokosmētikas, aromaterapijas līdzekļu pielietošanu ādas kopšanai mājas apstākļos.

34. Dokumentēt klienta stāvokļa novērtējuma rezultātus.

35. Veikt darbu patstāvīgi, novērtēt tā kvalitāti un uzņemties atbildību par sava darba rezultātu.

36. Sniegt pirmo palīdzību.

37. Veikt darbu individuāli un komandā, sadarboties ar kolēģiem.

38. Pilnveidot savas profesionālās zināšanas un prasmes.

39. Ievērot darba aizsardzības, ugunsdrošības, elektrodrošības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.

40. Novērtēt darba drošības riskus darba vietā, saprast SPA procedūru ierobežojumus un ar tiem saistītos riskus, t.sk. potenciālos.

41. Pārvaldīt valsts valodu.

42. Pārvaldīt divas svešvalodas profesionālās saziņas līmenī.

43. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un divās svešvalodās.

44. Ievērot profesionālās ētikas normas, lietišķo etiķeti.

45. Ievērot klientu datu un informācijas konfidencialitāti.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas.

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:

1.1. komercdarbības veidi skaistumkopšanas nozarē;

1.2. patērētāju tiesību aizsardzība;

1.3. marketinga pamati;

1.4. šūna, audi, to uzbūve, funkcijas;

1.5. vielu un enerģijas maiņas procesi organismā;

1.6. ādas slimības, bojājumi, iedalījums, raksturojums;

1.7. uztura loma dzīvības procesu regulēšanā (pamatuzturvielas, balastvielas, vitamīni, SPA uzturs, SPA dzērieni, ar uzturu saistītās slimības un traucējumi);

1.8. kosmētisko līdzekļu izraisītie nevēlamie blakusefekti.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

2.1. cilvēka ķermeņa uzbūve, orgānu un to sistēmu (balsta, muskuļu, elpošanas, gremošanas, uroģenitālās, sirds-asinsrites, endokrīnās) morfoloģija un fizioloģija;

2.2. vispārējā patoloģija, cilvēka organisma patoloģiskās reakcijas;

2.3. ārējās vides ietekme uz cilvēka organismu;

2.4. mikroorganismu (baktērijas, vīrusi, sēnes, vienšūņi) morfoloģija un fizioloģija, loma infekciju procesā;

2.5. izejvielas kosmētisko produktu ražošanā;

2.6. kosmētisko līdzekļu aktīvās sastāvdaļas, iedarbība, pielietojums;

2.7. masāžas vēsture, pamatprincipi, indikācijas, kontrindikācijas;

2.8. krāsu mācība, krāsu psiholoģiskā un fizioloģiskā iedarbība;

2.9. SPA koncepcija;

2.10. starptautiskās SPA koncepcijas;

2.11. nacionālās SPA koncepcijas;

2.12. mūsdienu tendences SPA nozarē;

2.13. relaksācijas dabiskie faktori un to iedarbība uz cilvēka organismu;

2.14. cilvēka enerģētiskā uzbūve.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

3.1. SPA pakalpojumu izpildīšana saskaņā ar multisensorās iedarbības teoriju (vizuālās ietekmes metodes, skaņu ietekmes metodes, smaržu ietekmes metodes, taktilās ietekmes metodes, garšas ietekmes metodes);

3.2. ķermeņa kosmētiskās masāžas metodikas;

3.3. SPA masāžas;

3.4. SPA ķermeņa kopšanas procedūras labsajūtas sniegšanai;

3.5. termoiedarbība SPA procedūrās;

3.6. ūdens relaksācijas procedūras (izņemot Šarko dušu un zemūdens masāžu);

3.7. SPA procedūru kontrindikācijas;

3.8. profesionālās kosmētikas, ekokosmētikas, fitoterapijas un aromaterapijas līdzekļu pielietošana SPA procedūrās;

3.9. aromaterapijas līdzekļi, to pielietošana procedūrās;

3.10. ēteriskās eļļas, to raksturojums, iedarbība – indikācijas, kontrindikācijas;

3.11. fitoterapijas līdzekļi, augu sagatavošanas un pielietošanas veidi;
3.12. ādas attīrīšanas līdzekļi, to veidi un pielietošana;
3.13. ķermeņa kopšanas līdzekļi, to veidi un pielietošana;
3.14. SPA procedūru daudzveidība;
3.15. informācijas tehnoloģijas;
3.16. darba vides un darba vietas organizācija;
3.17. SPA vides dizaina veidošana darba telpās;
3.18. relaksējošas un harmoniskas SPA vides veidošana;
3.19. dezinfekcija, sterilizācija;
3.20. profesionālās ētikas normas;
3.21. lietišķā etiķete;
3.22. darba aizsardzības noteikumi;
3.23. higiēnas prasības;
3.24. pirmās palīdzības sniegšana;
3.25. vides aizsardzības noteikumi;
3.26. darba tiesību pamati;
3.27. saskarsmes psiholoģija;
3.28. valsts valoda;
3.29. divas svešvalodas profesionālās saziņas līmenī;
3.30. profesionālie termini valsts valodā un divās svešvalodās.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Darba vides organizēšana.	1.1. izvēlēties un iegādāties aprīkojumu, iekārtas; 1.2. izvēlēties un iegādāties mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļus roku, darba virsmu, piederumu apstrādei; 1.3. izmantot pēc iespējas vienreizējas lietošanas materiālus; 1.4. ievērot darba aizsardzības noteikumus un higiēnas prasības darbā ar klientiem. 1.5. nodrošināt labu ventilāciju.
2. SPA speciālista darba vietas veidošana.	2.1. veidot darba vietu atbilstoši SPA procedūras darba uzdevumiem; 2.2. nodrošināt un uzturēt darba vietas vizuāli estētisko izskatu; 2.3. izvēlēties un lietot profesionālos kosmētikas produktus, SPA līdzekļus un palīglīdzekļus; 2.4. izvēlēties un lietot ekokosmētikas, aromaterapijas, fitoterapijas līdzekļus; 2.5. nodrošināt relaksējošas un harmoniskas vides elementu izmantošanu SPA procedūrās.
3. Sevis sagatavošana darbam.	3.1. nodrošināt savu ārējo izskatu atbilstoši profesijas standarta prasībām; 3.2. veikt personīgās higiēnas pasākumus; 3.3. mazgāt un dezinficēt rokas pirms katra klienta; 3.4. izslēgt vai noņemt skaņas signālu mobilajam telefonam; 3.5. radīt sevī pozitīvu psihoemocionālo stāvokli darbam ar klientu.

4. Klienta sagatavošana SPA procedūrai.	4.1. izprast klienta vēlmes; 4.2.iztaujāt klientu, noteikt un izvērtēt SPA procedūru kontrindikācijas; 4.3. dokumentēt klientu aptaujas rezultātus; 4.4. izvērtēt klienta vispārējo noskaņojumu; 4.5. sadarbībā ar klientu izvēlēties pamatprocedūras; 4.6. izvēlēties un veidot klienta individuālo SPA procedūru, SPA kompozīciju, SPA kompleksu, SPA programmu; 4.7. informēt klientu par SPA procedūru secību un savienojamību ar citām procedūrām; 4.8. izskaidrot klientam procedūru veikšanas

	plānu; 4.9. formulēt SPA procedūru vēlamos rezultātus; 4.10. izvēlēties atbilstošus kosmētiskos līdzekļus, SPA līdzekļus un palīglīdzekļus; 4.11. ievērot profesionālajā darbā SPA koncepciju, darba pamatprincipus; 4.12. ievērot SPA etiķeti; 4.13. veidot klienta izpratni par SPA procedūru būtību un iedarbību uz organismu; 4.14. izturēt pozitīvu, uzticības pilnu psihoemocionālo mikroklimatu darba vietā; 4.15. veicināt un uzturēt klientu uzticēšanos SPA personālam; 4.16. informēt klientus par jaunākajām tendencēm SPA nozarē; 4.17. nodrošināt klienta informācijas konfidencialitāti.

5. SPA procedūru organizēšana.	5.1. izvēlēties un pielietot SPA procedūrai atbilstošu multisensorās iedarbības veidu; 5.2. sagatavot un pielietot SPA līdzekļus un palīglīdzekļus, aprīkojumu procedūras veikšanai; 5.3. izmantot SPA procedūrās vizuālās ietekmes metodes: krāsu iedarbība, harmonisks SPA interjers un dizains, SPA speciālista vizuālais tēls, SPA aksesuāri (dekori, sveces, trauki, dekoratīvie ūdenskritumi); 5.4. izmantot SPA procedūrās taktilās ietekmes metodes: 5.4.1.pielietot pieskaršanās (litoterapija, relaksējošas masāžas, masāžas ar aromaterapija produktu pielietošanu) metodi; 5.4.2. pielietot ūdens procedūras (relaksējošas un aroma vannas, iespaidu dušas, peldes baseinos), SPA pirts; 5.4.3. pielietot procedūrās palīglīdzekļus (akmeņus, augus, medu, eļļas, griķus, ziedus, piena produktus u.c.); 5.5. izmantot SPA procedūrās skaņu ietekmes metodes: relaksējošu mūziku, nomierinošas dabas un ūdens skaņas, klusumu, skaņu instrumentus (dziedošie trauki, šķīvji, zvani u.c.);

	5.6. izmantot SPA procedūrās smaržu ietekmes metodes: aromātu iedarbība, ekoproduktu, augu un kosmētisko līdzekļu aromātu iedarbība, aromātiskās iekārtas (aromalampas, smaržīgās sveces, aromakociņi); 5.7. izmantot SPA procedūrās garšas ietekmes metodes: tējas ceremonija, SPA uzturs, SPA dzērieni; 5.8. izpildīt SPA procedūras noslēguma daļu; 5.9. izvērtēt klienta stāvokli pēc SPA procedūras. 5.10. dokumentēt klienta stāvokļa novērtējuma rezultātus; 5.11. uzņemties atbildību par savu profesionālo darbību.

6. SPA kosmētisko procedūru veikšana.	6.1. veicot procedūras: 6.1.1. ievērot skeleta muskuļu kontūras un robežas, diferencēt tos no zemādas taukiem; 6.1.2. ievērot limfas atplūdes ceļus no augšējām un apakšējām ekstremitātēm un reģionālajiem limfmezgliem; 6.1.3. ievērot klienta konstitucionālo tipu, muskuļu tonusu; 6.1.4. ievērot cilvēka enerģētisko uzbūvi.
7. Ķermeņa kopšanas procedūru veikšana.	7.1. izpildīt kosmētisko ķermeņa masāžu; 7.2. izpildīt SPA masāžas: 7.2.1. veikt karsto akmeņu masāžas; 7.2.2. veikt relaksējošas ķermeņa masāžas; 7.2.3. veikt masāžas, pielietojot aromaterapijas produktus; 7.3. veikt SPA ķermeņa kopšanas procedūras labsajūtas sniegšanai; 7.4. pielietot termoiedarbību SPA ķermeņa kopšanas procedūrās; 7.5. sekot klienta pašsajūtai. 7.6. nodrošināt noslēdzošas procedūras.
8. SPA ūdens procedūru veikšana.	8.1. veikt relaksējošas un aroma vannas; 8.2. pārzināt un veikt SPA pirts procedūras; 8.3. pārzināt un pielietot termoiedarbību SPA ūdens procedūrās; 8.4. pielietot SPA ūdens procedūrās fitoterapijas un aromaterapijas līdzekļus; 8.5. izveidot un pielietot klientiem aktuālus sezonas SPA ūdens rituālus.

9. Kosmētisko līdzekļu pielietošana SPA procedūrās.	9.1. izvēlēties klientam un procedūrai atbilstošus kosmētiskos līdzekļus, ievērot to lietošanas nosacījumus; 9.2. atpazīt kosmētikas produktu aktīvās sastāvdaļas, pareizi izvēlēties kosmētiskos līdzekļus, ievērot to lietošanas nosacījumus; 9.3. pārzināt un pielietot SPA procedūrās profesionālās kosmētikas un ekokosmētikas līdzekļus; 9.4. pārzināt un pielietot SPA procedūrās fitoterapijas un aromaterapijas līdzekļus; 9.5. atpazīt un izskaidrot kosmētisko līdzekļu izraisītās blakusparādības; 9.6. pārzināt un darbā ievērot kosmētikas marķējumā ietverto informāciju, t.sk. derīguma termiņu.
10. Profesionālo zināšanu un prasmju pilnveidošana.	10.1. uzņēmējdarbības veidi, darba formas; 10.2. veidot SPA procedūru cenas un pārzināt to kalkulācijas pamatus; 10.3. veikt kosmētisko līdzekļu, aprīkojuma, palīglīdzekļu cenu un kvalitātes analīzi, izvēloties atbilstošāko; 10.4. pilnveidot savas profesionālās zināšanas un prasmes.
11. Lietišķās saskarsmes īstenošana.	11.1. uzturēt draudzīgas, lietišķas attiecības, atbildīgu un radošu attieksmi pret darbu; 11.2. būt lojālam pret kolēģiem un darba devēju; 11.3. prast piesaistīt jaunus klientus; 11.4. īstenot praksē salona un personīgo profesionālo standartu (tēlu); 11.5. īstenot praksē pamatprincipus – nekaitēt klientam un uzņēmumam.

SPA speciālista profesijas standarta izstrādes darba grupa:

Laila Roga –	SIA "TAKA ESSE", galvenā SPA speciāliste, sertificēta masiere;
Viktorija Kurakina –	SIA "Daba SPA", valdes priekšsēdētāja, ITEC diplomēta skaistuma speciāliste;
Marina Šinka –	SIA "TAKA SPA", SPA speciāliste;
Agita Melnalksne –	SIA "PARK SPA", direktore;
Dina Apine –	biedrības "Latvijas SPA speciālistu asociācija", vadītāja.

SPA speciālista profesijas standarta eksperti:

Egita Pole –	Latvijas Republikas Veselības ministrija, Valsts sekretāra vietniece veselības politikas jautājumos;
Rasa Gaidlazda –	Latvijas Fizioterapeitu Asociācija, valdes locekle;
Santa Graikste –	Latvijas Darba devēju konfederācija, tūrisma un skaistumkopšanas nozaru konsultante darba devēju satura jautājumos.